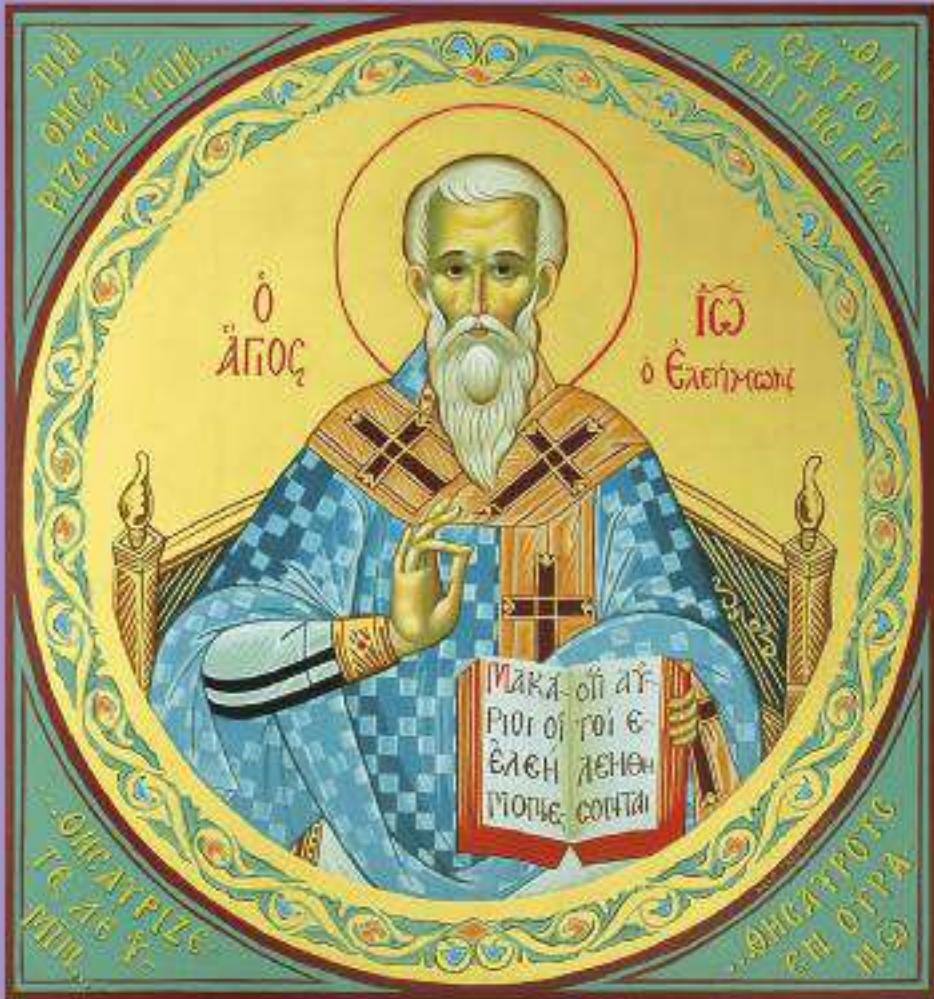

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΜΕΡΙΜΝΑ ΤΩΝ ΠΤΩΧΩΝ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1964

ΤΕΥΧΟΣ 34^ο Αύγουστος – Νοέμβριος 2021

ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΕΛΕΗΜΩΝ
Ο ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΜΑΣ

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΜΕΡΙΜΝΑ ΤΩΝ ΠΤΩΧΩΝ ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1964

e-mail: merimnatonptoxon@gmail.com
site: merimnatonptoxon.gr

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Έτος 2021

Τεύχος 34^ο

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

Φιλανθρωπικό Σωματείο
ΜΕΡΙΜΝΑ ΤΩΝ ΠΤΩΧΩΝ
Α. Μ. 734 (3793)
Απόφ. Πρωτ. Θεσ/νίκης
3399/1964

ΕΔΡΑ

Έθνικης Αμύνης 22
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 546 21
Τηλ: 2310 233 548,
Fax: 2310 233 548

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Ιωάννης Σχοινιάς

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ιωάννης Σχοινιάς
Παναγιώτης Αναστασιάδης
Βασίλειος Τσιτσόλκος
Ηλίας Χαματζόγλου

Τιμή φύλλου: 1 ευρώ

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΕΘΝΙΚΗ
213/296025-73
ΠΕΙΡΑΙΩΣ
5211-036427-751
ALPHA BANK
846002002000196
EUROBANK
0026.0704.06.0200217643

Για τις καταθέσεις εισφορών,
δωρεών και συνδρομών σε πί-
στωση τών παραπάνω λογαρια-
σμών του Σωματείου, παρακα-
λούμε να αφήνεται μήνυμα με
τὸ ὄνομά σας καὶ τὸ ποσὸ στὸ
τηλέφωνο 2310 233 548, γιὰ νὰ
σᾶς στέλνουμε τὴν ὀφειλόμενη
ἀπόδειξη.

Ταχυδρομικὲς ἐπιταγὲς μπο-
ρεῖτε νὰ στέλνετε στὸ ὄνομα
τοῦ Ταμῆ κ. Κωνσταντίνου
Καρύδα καὶ στὴ διεύθυνση
Έθνικης Αμύνης 22, ΘΕΣΣΑ-
ΛΟΝΙΚΗ 546 21. Ἐπίσης στὴν
περίπτωση ποὺ ἐπιθυμεῖτε νὰ
προσφέρετε χρήματα ἀπὸ τὸ
σπίτι ἢ τὸ γραφεῖο σας, μπο-
ρεῖτε νὰ τηλεφωνεῖτε στὸν κ.
Βασίλειο Τσιτσόλκο, στὰ τηλέ-
φωνα 2310 927 440 καὶ 6937
092 430.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ιωάννης Σχοινιάς,
2396110130 & 6944960340
Πρόεδρος
Παναγιώτης Αναστασιάδης,
Αντιπρόεδρος
Βασίλειος Τσιτσόλκος,
Γ. Γραμματέας
Κωνσταντίνος Καρύδας,
Ταμῆς
Ιωακείμ Χαματζόγλου,
Μέλος
Ἑλένη Διαμαντοπούλου,
Μέλος
Χριστόδουλος Σαλαμανδράκης,
Μέλος

Ἀγιορείτικες Ἱστορίες

σελ. 5

Ἱστορίες μὲ τὸν Ἅγιος Παῖσιον

σελ. 6

Παραρτήσεις

σελ. 7

Ἀρτοκλασία

σελ. 8

Θεία Λειτουργία

σελ. 10

Ὁσιος Στέφανος ὁ Σιναΐτης

σελ. 12

Ὁκτώβριος

σελ. 13

Ὁ μυαλομέτρος πατέρας

σελ. 14

Προσευχή μαρκᾶς διάρκειας

σελ. 16

Ἡ ἀπρόσμενη χαρὰ

σελ. 17

Κερδίζουμε ἀληθινὰ ἔσται κερδίζουμε ὅλοι

σελ. 18

Ἁγία Ἄρρα

σελ. 19

Ἀγιοστίκος Κατωῆς

σελ. 20

Ἀράλωση χαιρετισμῶν
τῆς Παραγίας μας

σελ. 21-23

Προαίρεση Ἐπικοινωνίας

Εἶναι γεγονός πώς περνούμε μία πολὺ δύσκολη περίοδο γιὰ τὴν πατρίδα μας, ὅπου ἔχουμε ἀραστατωθεῖ ὅλοι ἀπὸ τὶς ἀντι-κρουόμενες ἀρακοινώσεις διάφορων ἐπιστημονικῶν ομάδων, τὰ μέτρα γιὰ τὴ διαφύλαξη τῆς υἱείας μας, πού ἐπηρεάζουν ἀρρητικὰ τὴ ζωὴ μας, τὶς οἰκονομικὰς ἐπιπτώσεις σὲ ὅλο τὸ φάσμα τῆς κοινωρίας καὶ τὴν προσπάθεια διαχωρισμοῦ τῆς κοινωρίας σὲ ἀντιμαχόμενες ομάδες.

Τὸ πνεῦμα τῆς Μέριμας γιὰ συμπαράσταση στοὺς δοκιμαζόμε-
ρους συμπολίτες μας ἔχει χτυπήσει συναγεμιο καὶ ὑπάρχει ἕνας ἔντορος προβληματισμὸς γιὰ τοὺς τρόπους πού θὰ πρέπει νὰ ἐνεργοποιηθοῦμε, προκειμένου μέσα στὰ πλαίσια τῶν δυνατοτήτων μας, νὰ παραμείνουμε χρήσιμοι καὶ οὐσιαστικοί, πρὸς ἀνακούφιση τῶν συνανθρώπων, πού μᾶς ἐμπιστεύθηκε ὁ Θεὸς νὰ τοὺς συμπαραστέκομαστε.

Ἦδη πήραμε ἀπόφαση γιὰ τὴν ἀγορὰ μεγάλης ποσότητας τροφίμων, προκειμένου νὰ βοηθήσουμε στὴ λειτουργία τῶν συσσιτίων τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐνοριῶν τοῦ χώρου δράσης μας, καθὼς καὶ σὲ μεμονωμένες περιπτώσεις πού θὰ χτυπήσουν τὴν πόρτα μας, καθὼς δὲν θέλουμε ποτὲ νὰ εἴμαστε ἀρρητικοὶ σὲ ὅποιοδήποτε αἴτημα φτάσει στὰ σκαλιὰ μας.

Ἔχουμε βέβαια τὶς δυσκολίες μας, γιὰτὶ μέσα σὲ ὅλα τὰ ἄλλα ἔχουμε νὰ ἀντιμε-
τωπίσουμε καὶ τὶς τρικλοποδιὰς πού μᾶς βάζει ὁ πονηρὸς, φυσικὸ ἐπόμενο τῆς χριστιανικῆς
μας διάθεσης καὶ δράσης, καθὼς μᾶς ἤρθαν καὶ δυσκολίες στὴν ἐκτέλεση τοῦ προϋπολογι-
σμοῦ μας, λόγω τῆς ἀρρητικῆς διάθεσης συνεργασίας τῶν Τραπεζῶν στὶς πολὺ ἀπλὲς
σχέσεις πού ἔχουμε μαζί τους.

Αὐτὰ ὅμως δὲν μᾶς πτοοῦν, καθὼς ἡ μέχρι τώρα πορεία μας πρακτικὰ ἔδειξε πώς ὁ Θεὸς
εἶναι μαζί μας, ἐνδραστεῖται μὲ τὸ ἔργο πού κάνουμε καὶ τὸ εὐλογεῖ, καὶ ὡς ἐκ τούτου ὅλα
θὰ ξεπεραστοῦν καὶ θὰ μπορέσουμε καὶ πάλι νὰ εἴμαστε οὐσιαστικοὶ σ' αὐτὸ πού ὑπο-
σχεθήκαμε νὰ κάνουμε.

Παραμένουμε ὀρθιοὶ στὶς ἐπάλξεις τοῦ ἀγῶνα, στρατιῶτες Χριστοῦ, δίπλα στὸ δοκι-
μαζόμενο συντοπίτη μας, μὲ τὴν συμπαράσταση τῶν μελῶν καὶ τῶν δωρητῶν τοῦ Σωματείου
μας, προκειμένου νὰ ἀνακουφίσουμε καὶ νὰ θεραπεύσουμε τὸν ἀνθρώπινο πόνο, ὅπου τὸν
συναντήσουμε, καὶ νὰ συμβάλουμε στὴν κοινωρικὴ συνοχὴ τῆς πατρίδας μας καὶ τοῦ τόπου
δράσης μας.

Ἔχουμε τὴν αἴσθηση τῆς βοήθειας πού μᾶς παρέχει καὶ ὁ προστάτης τοῦ Σωματείου
μας Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ἐλεήμονας, Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, γι' αὐτὸ καὶ παραμένουμε
αἰσιόδοξοι, ἄρ καὶ ὅλα δείχνουν πώς ἐρχονται μεγάλες δοκιμασίες.

ΔΩΡΕΕΣ ✝ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

«Ἀντὶ Στεφάνου»

- ♦ Κοινότητα τῶν πανεπιστημιακῶν, 1.200 εὐρὼ εἰς μνήμην Θεοδώρου Τσιμπούκη
- ♦ Μπεδέλη Βιολέττα, 70 εὐρὼ εἰς μνήμην Ἀντιγόνης Μπεδέλη
- ♦ Μπαχαράκης Κων/νος, 50 εὐρὼ ἀντὶ στεφάνου
- ♦ Ἐξαρχοπούλου Μίνα, 200 εὐρὼ εἰς μνήμην Εὐαγγελίας Ἐξαρχοπούλου
- ♦ Χριστοφορίδου Μαρία, 50 εὐρὼ εἰς μνήμην Χαρίκλειας καὶ Ἰωάννη Τερεπέογλου

Δώσε φωρὶ
καὶ πάρε παράδεισο.
Δώσε μικρὰ
καὶ πάρε μειάχα.
Δώσε θνητὰ
καὶ πάρε ἀθάνατα.
Λόγρο τῆς ψυχῆς
εἶναι ἡ ἔχεμμοσύνη.
Ἰωάννης Χρυσόδομος

*Συνεχίζονται τὰ συσσίτια
καὶ ἡ βοήθεια μὲ τρόφιμα
στοὺς συμπολίτες μας
ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μας.*

Ἐπισκεφθεῖτε καὶ τὴν ἱστοσελίδα μας
www.merimnatonptoxon.gr

ΑΓΘΙΟΡΙΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ἡταν ἡ ἐποχὴ πού κτίζονταν τὸ Κυριακὸ τῆς σκῆτης τῆς Ἀγίας Ἀννης, πού ἡ τοποθεσία του εἶναι πάνω ἀπὸ χίλια σκαλοπάτια ἀπὸ τὸν ταρσανὰ τῆς σκῆτης, ὅπου μὲ πολλὴ δυσκολία οἰκονομικὴ ἀγοράζονταν τὰ ὑλικά γιὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ καὶ ἀπὸ τὰ καΐκια πού τὰ μετέφεραν ἐναποθέτονταν κάτω στὸν ταρσανά.

Ἀπὸ ἐκεῖ θὰ ἔπρεπε ὅλα τὰ διάφορα οἰκοδομικά ὑλικά νὰ μεταφερθοῦν δίπλα στὸν τόπο τοῦ ἔργου πού γίνονταν μὲ τὴ βοήθεια τῶν μοναχῶν, πού εὐτυχῶς ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ἦταν συνήθως ἀγροτόπαιδα, μὲ ἐμπειρία στὴ σκληρὴ δουλειὰ πού ἀπαιτεῖ ἡ Γεωργία.

Ἡ Ἀγία Ἄννα τὴν ἤθελε τὴν ἐκκλησία της κι ἔτσι ξεκίνησε τὸ ἔργο, ἀλλὰ τὰ οἰκονομικά τῆς ἐποχῆς ἰδιαιτέρα περιορισμένα δὲν ἄφηναν περιθώρια γιὰ νὰ νοικιάσουν ζῶα γιὰ μεταφορὰ τῶν ὑλικῶν πού ἦταν

ἰδιαιτέρα βαριά κι ἔτσι ὅλα θὰ ἔπρεπε νὰ μεταφερθοῦν μὲ τὰ χέρια καὶ στὶς πλάτες τῶν μοναχῶν.

Τὸ ἔργο δύσκολο καὶ τὰ ὑλικά βαριά καὶ ὁ προβληματισμὸς μεγάλος, ὅποτε ἔκαναν προσευχὴ οἱ Γεροντάδες τῆς σκῆτης καὶ παρακάλεσαν τὴν Ἀγία Ἄννα νὰ τοὺς δείξει τὸν τρόπο, πού θὰ κατὰφερναν νὰ μεταφέρουν τὸ μεγάλο ὄγκο τῶν οἰκοδομικῶν ὑλικῶν μέχρι τὸν Ἱερὸ Ναὸ της, καὶ ἡ Ἀγία τοὺς οἰκονόμησε καὶ τοὺς ὑπέδειξε νὰ φτιάξουν ἕνα εἰκονοστάσι τῆς κόρης

τῆς τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου στὸ μέσο τῆς διαδρομῆς, ὅπου καὶ θὰ ξεκουράζονταν κáνοντας μία στάση οἱ σκληροτράχηλοι νεαροὶ μοναχοὶ τῆς σκῆτης, γιὰ νὰ παίρνοντας δυνάμεις νὰ συνεχίσουν τὴν ἀνάβαση.

Αὐτὸ καὶ ἔγινε ἀμέσως καὶ ξεκίνησαν μὲ πολὺ ζῆλο οἱ νεαροὶ ἀθλητὲς τῆς πίστεως μας νὰ μεταφέρουν τὰ οἰκοδομικά ὑλικά γιὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἀγίας Ἀννης, πιστεύοντας πὼς ἡ Ἀγία θὰ τοὺς ἔδινε τὸ κουράγιο νὰ πραγματοποιήσουν τὸ ἔργο.

Τότε ἔγινε τὸ θαῦμα καὶ καθὼς ἔφταναν οἱ ἀδελφοὶ στὸ προσκυνητάρι πού τοὺς ὑπέδειξε νὰ

Σκῆτη τῆς Ἀγίας Ἀννης.

κάνουν ἡ Ἀγία πρὸς τιμὴν τῆς κόρης της, ἡ Παναγία σκούπιζε τὸν ἰδρώτα ἀπὸ τὰ μέτωπα τῶν μοναχῶν, πράγμα πού προξένησε μεγάλο ἐνθουσιασμὸ στὴν ὁμάδα τῶν μοναχῶν πού μετέφεραν τὰ ὑλικά

καὶ τὸ ἔργο πῆρε γρήγορο ρυθμὸ.

Ζήτησε καὶ ἕνας Ἐπίσκοπος νὰ δεῖ τὴ γρήγορη αὐτὴ πρόοδο τοῦ ἔργου καὶ ξεκίνησε νὰ τὸ ἐπισκεφεῖ, ἀλλὰ φτάνοντας στὸν ταρσανά κάτω, παρακάλεσε νὰ τοῦ διαθέσουν ἕνα γαϊδουράκι γιὰ νὰ ἀνέβει μέχρι ἐπάνω στὸν τόπο ὅπου κτίζονταν τὸ Κυριακὸ, ὅποτε φτάνοντας στὸ προσκυνητάρι στὴ μέση τῆς διαδρομῆς, ἡ Παναγία σκούπισε τὸ καταἰδρωμένο μέτωπο τοῦ γαϊδαρου.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΕ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΠΑΪΣΙΟ

Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΪΣΙΟΣ στὸ κελλὶ τοῦ στὴν Παναγούδα στὴν Κουτλουμουσιακὴ Σκήτη τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος, δέχονταν καθημερινὰ πλῆθος ἀνθρώπων, πού ἔρχονταν φορτωμένοι τὰ βάρη τῶν προβλημάτων τους, μὲ τὴ βεβαιότητα πὼς θὰ μπορούσαν ἐκεῖ νὰ τὰ ἐναποθέσουν καὶ νὰ ξαποστάσουν. Συνήθως ἔρχονταν πρὸς τὸ μεσημέρι μὲ τὸ λεωφορεῖο πού ἔκανε τὴ διαδρομὴ Δάφνη-Καρυές, καὶ μετὰ κατηφόριζαν ὅλοι μαζί πρὸς τὸ κελλὶ τοῦ Ἁγίου, περνώντας ἀπὸ τὸ Μοναστήρι τοῦ Κουτλουμουσίου, μία ρεματιὰ πού ἔκοβε τὸ μονοπάτι μὲ πολὺ λίγο νερὸ συνήθως, καὶ μετὰ ἦταν τὰ κυπαρίσσια, πού ὑποδέχονταν τοὺς προσκυνητὲς καὶ τοὺς ὑπενθύμιζαν πὼς εἰσέρχονταν σὲ τόπο ἁγιασμένο.

Κάποτε δυὸ φίλοι πού ἔτυχε νὰ φιλοξενοῦνται στὸ κελλὶ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, πού ἀνήκει στὴν ἴδια σκήτη, ἀλλὰ εἶναι στὴν ἀπέναντι πλευρὰ ἀπὸ τὴν Παναγούδα, καθὼς χωρίζει τὰ δυὸ κελλιὰ ἢ ρεματιὰ πού προαναφέραμε, ξεκίνησαν νὰ τὸν ἐπισκεφθοῦν σὲ ὥρα ἀπογευματινὴ, γι' αὐτὸ καὶ δὲν βρῆκαν προσκυνητὲς στὸ ὑπαίθριο ἀρχονταρίκι τοῦ Ἁγίου, καὶ ὅταν χτύπησαν δειλὰ καὶ προσεκτικὰ τὰ σίδερα πού εἶχε ὁ Ἅγιος γιὰ ρόπτρο στὴν πόρτα τῆς περιφραξῆς τοῦ κελιοῦ του, δὲν πῆραν ἀπάντηση.

Τότε χτύπησαν πιὸ δυνατὰ τὰ σίδερα, ὁπότε βγῆκε ὁ Ἅγιος καὶ τοὺς λέει:

— Ἐσεῖς θὰ μοῦ γκρεμίσετε τὸ κελλί. Φύγετε γιὰτὶ εἶναι ὥρα πού κάνω προσευχή.

Οἱ προσκυνητὲς ἀπάντησαν:

— Δὲν μπορούμε νὰ φύγουμε.

Ὁ Ἅγιος ἀπόρησε καὶ τοὺς ρώτησε:

— Γιὰτὶ δὲν μπορείτε νὰ φύγετε;

Ἡ ἀπάντηση ἦταν:

— Γιὰτὶ φοβόμαστε τὶς γυναῖκες μας.

Ὁ Ἅγιος ἀπόρησε ἀκόμη περισσότερο καὶ ρωτᾶει πάλι:

— Καὶ γιὰτὶ φοβόσαστε τὶς γυναῖκες σας;

Καὶ ἡ ἀπάντηση πού ἔλυσε τὶς ἀπορίες κι ἔκανε τὸν Ἅγιο νὰ τοὺς δεχθεῖ καὶ νὰ συνομιλήσει μαζί τους γιὰ δυὸ περίπου ὥρες ἦταν:

— Γιὰτὶ ἂν δὲν σᾶς παραδώσουμε αὐτὰ πού σᾶς στέλνουν οἱ γυναῖκες μας, γυρνώντας σπίτι θὰ φᾶμε ξύλο.

Εἶχε πολὺν χιοῦμορ ὁ Ἅγιος καὶ ὅταν ζοῦσε τέτοιες χιουμοριστικὲς καταστάσεις χαλάρωνε καὶ τὶς χαίρονταν.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΕΙΣ

Τὰ φωτισμένα λόγια τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ εἶναι αὐτὰ πού θά μᾶς ὁδηγήσουν στοῦ σωστοῦ δρόμο, ὅπου θά συναντήσουμε τὸ Χριστὸ μας καὶ θά φτάσουμε στοῦ πο-
θούμενο πού εἶναι ἡ σωτηρία μας.

Ἐνας τέτοιος Ἅγιος τῶν ἡμερῶν μας, ἰδιαίτερα φωτισμένος καὶ ἀγαπητὸς εἶναι καὶ ὁ Ἅγιος Λουκᾶς ὁ ἱατρός, Ἐπίσκοπος Συμφερουπόλεως τῆς Κριμαίας.

Μᾶς λέει λοιπὸν ὁ Ἅγιος.

“Μὴ σκανδαλίζετε ὅταν ἀκοῦτε αὐτὰ πού λένε κατὰ τῆς πίστεώς μας, ἀφοῦ αὐτοὶ πού τὰ λένε δὲν καταλαβαίνουν τὴν οὐσία της.

Ἐσεῖς νὰ θυμᾶστε πάντα τὴ βασικὴ ἀρχή, πού γνώριζαν πολὺ καλὰ οἱ πρῶτοι χριστιανοί, πού θεωροῦσαν δυστυχησμένο τὸν ἄνθρωπο πού γνωρίζει ὅλες τὶς ἐπιστῆμες, δὲν γνωρίζει ὁμῶς τὸ Θεό, καὶ ἀντίθετα θεωροῦσαν μακάριο αὐτὸν πού γνωρίζει τὸ Θεό, ἔστω καὶ ἂν δὲν γνωρίζει ἀπολύτως τίποτε ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα.

Νὰ φυλάγετε αὐτὴ τὴν ἀλήθεια σὰν τὸ μεγαλύτερο θησαυρὸ τῆς καρδιάς σας, νὰ προχωρᾶτε εὐθεία καὶ νὰ μὴν κοιτάζετε δεξιὰ καὶ ἀριστερά.

Ἄς μὴ μᾶς κάνουν νὰ χάνουμε τὸν προσανατολισμὸ μας τὰ κακὰ αὐτὰ πού ἀκοῦμε κατὰ τῆς θρησκείας μας.

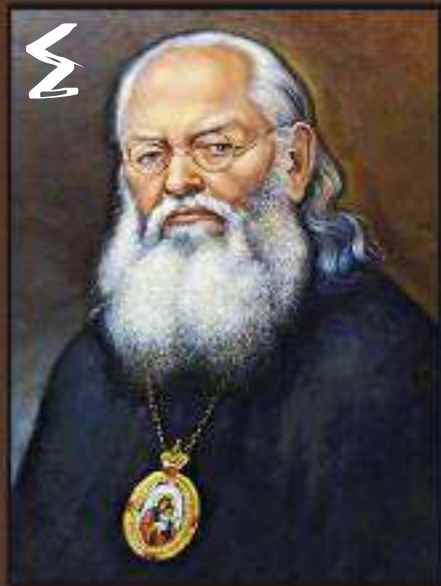
“Ὅλοι σας πρέπει νὰ εἴσατε φῶς μέσα στοῦ σκοτάδι. Τὸ φῶς μπορεῖ νὰ ἔχει διάφορες μορφές. Μπορεῖ νὰ εἶναι σὰν τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, μπορεῖ σὰν τῆς σελήνης ἢ τῶν ἀστρῶν. Μπορεῖ νὰ εἶναι ἀδύναμο σὰν τὸ φῶς τοῦ κεριοῦ ἢ τῆς λάμπας. Καὶ ὁμῶς ὅλα αὐτὰ εἶναι φῶς, εἶναι εὐλογία Θεοῦ.

Καὶ τὸ ἀσθενέστερο φῶς εἶναι εὐάρεστο στοῦ Θεοῦ. Μὲ τέτοιο φῶς μπορεῖ ὁ καθένας νὰ φωτίζει τὸ σκοτάδι πού ὑπάρχει γύρω.

Μὲ τὴν ἀγάπη, τὴν τρυφερότητα, τὴν εὐσπλαχνία καὶ τὴν εὐλάβειά σας μπορεῖτε καὶ πρέπει νὰ λάμπετε μέσα ὁ αὐτὸ τὸν κόσμος.

Νὰ εἴσατε ἐτοιμοὶ ἀκόμη καὶ γιὰ τὸ μαρτύριο”.

Ὡς πρὸς αὐτὸ τὸ τελευταῖο ἔξερε καλὰ ὁ Ἅγιος τί σημαίνει μαρτύριο ἀπὸ προσωπικὴ ἐμπειρία. Κι ὅλα δείχνουν καὶ οἱ Ἅγιοι προφήτεψαν, πῶς ἔρχονται μέρες μαρτυρίου, πού θά δοκιμαστοῦν ἀκόμη καὶ οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ. Ἄς εἴμαστε λοιπὸν προετοιμασμένοι, γιὰ νὰ μὴν τὴν πάθουμε σὰν τὶς μωρὲς Παρθένες.

Ὁ Ἅγιος Λουκᾶς ὁ ἱατρός.

Ἄρτοκλασία

ΤΑΚΤΙΚΑ ΒΛΕΠΟΥΜΕ ακτικά βλέπουμε στο τέλος τοῦ Ὁρθρου νὰ γίνεται ἡ εὐχὴ τῆς ἄρτοκλασίας ἰδιαίτερα ὅταν κάποιος γιορτάζει καὶ προσκομίζει στὴν ἐκκλησία πέντε ἄρτους, λάδι, κρασί καὶ κερία.

Μετὰ τεμαχίζονται οἱ ἄρτοι καὶ διανέμονται, ἀπὸ τὸν ἐορτάζοντα συνήθως, στοὺς πιστοὺς τοῦ ἐκκλησιασματος. Φυσικὰ αὐτὰ δὲν γίνονται τυχαία, ἀλλὰ ὑπάρχουν συμβολισμοὶ ποὺ προσδιορίζουν τὴν ὅλη διαδικασία. Ἄς δοῦμε λοιπὸν αὐτοὺς τοὺς συμβολισμούς.

Οἱ πέντε ἄρτοι σημαίνουν τίς πέντε μας αἰσθήσεις, ποὺ ἀντιπροσωπεύουν ὅλο τὸ σῶμα. Ὁ ἀριθμὸς τους προέρχεται ἀπὸ τὸ στίχο Ματθ. Ιδ 17, “Οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας”.

Τὸ ψάρι σημαίνει τὴ ζωὴ. Τοὺς πρῶτους αἰῶνες τῆς χριστιανικῆς ζωῆς τὸ Χριστὸ τὸν ἀπεικονίζαν μὲ τὴ μορφὴ ψα-

ριοῦ. Τὸ σύμβολο αὐτὸ μπορεῖ νὰ τὸ δοῦμε ἀκόμη καὶ σήμερα στὶς ἀρχαῖες χριστιανικὲς κατακόμβες. Τὸ ψάρι, ποὺ στὰ ἀρχαία λέγεται ἰχθύς, μεταφράζονταν σὰν ἀρκτικόλεξο **ΙΧΘΥΣ**, Ἰησοῦς Χριστὸς Θεοῦ Υἱὸς Σωτὴρ.

Ἀπ’ αὐτὴ τὴν ἀποψη ὁ Χριστὸς ἔδωσε τὸ σῶμα καὶ τὴ ζωὴ Του στοὺς ἀνθρώπους γιὰ νὰ τραφοῦν.

Καὶ γιατί ἦταν δυὸ τὰ ψάρια;

Ἐπειδὴ ὁ Κύριος ἔδωσε καὶ δίνει τὸν ἑαυτοῦ Του θυσία καὶ ὅσο διάστημα κράτησε ἡ ἐπίγεια διαδρομὴ Του καὶ μετὰ τὴν Ἀνάστασι τὴν Ἐκκλησία Του μέχρι καὶ σήμερα.

Ποία σημασία ἔχει τὸ γεγονός ὅτι ἔκοψε μόνος Του τοὺς ἄρτους;

Αὐτὸ σημαίνει πὼς Ἐκεῖνος μὲ τὴν ἐλευθέρη βούλησιν Του παραδόθηκε νὰ θυσιαστῇ γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων.

Γιατὶ ἔδωσε τὰ ψωμιά καὶ τὰ ψάρια στοὺς Ἀποστόλους, γιὰ νὰ τὰ μοιράσουν;

Ἐπειδὴ οἱ Ἀπόστολοι ἦταν ποὺ ἔπρεπε νὰ μεταφέρουν τὸ Χριστὸ σ’ ὁλόκληρο τὸν κόσμον καὶ νὰ τὸν δώσουν στοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ ἔθνη ὡς τροφὴ ζωῆς.

Βλέπουμε λοιπὸν καὶ ἐδῶ σ’ αὐτὴ τὴν εὐαγγελικὴ περικοπὴ νὰ ὑπάρχει πλῆθος συμβολισμῶν, ποὺ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἀποκαλύπτει στοὺς Ἁγίους τῆς Ἐκκλησίας μας, προκειμένου νὰ μᾶς ἐρμηνεύσουν τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ὑπάρχει μία ρῆσις ποὺ λέει ἡ πίστις σώζει, ἐνῶ ἡ γνώσις φέρνει φυσίωση, ἀλλὰ ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς εἶπε τὸ ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς.

Τὴν πρώτη αὐτοῦ τοῦ μηνός, τοῦ τελευταίου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους γιορτάζουμε τοὺς ἑπτὰ ἀδελφούς **Μακκαβαίους**, πού μαρτύρησαν τὸ 173 π.Χ. μαζί με τὸ δάσκαλό τους Ἐλεάζαρο καὶ τὴ μητέρα τους **Σολομωνή**, προκειμένου νὰ κρατήσουν τὶς παραδόσεις καὶ τὴν ὀρθή πίστη στὸ Θεό.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἡ Παλαιστίνη καὶ ὅλο τὸ Ἰουδαϊκὸ ἔθνος βρίσκονταν κάτω ἀπὸ τὴν κατοχὴ τῶν ἐπιγόνων τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ὅπου ὁ Ἀντίοχος γιὸς τοῦ Σέλευκου προσπαθοῦσε ματαίως νὰ τοὺς ἐξαφανίσει τοὺς Ἑβραίους καὶ νὰ ἐπιβάλλει τὴν εἰδωλολατρία.

Λένε πῶς ματαίως προσπαθοῦσε ὁ Ἀντίοχος νὰ τοὺς ἐξαφανίσει, γιατί τότε ἦταν οἱ Ἑβραῖοι ὁ περιούσιος λαὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ὡς ἐκ τούτου προστατεύονταν, γιατί ἔπρεπε νὰ ὑπηρετήσουν τὸ σχέδιο τοῦ Θεοῦ, ὅπως τὸ εἶχαν προαναγγεῖλει οἱ Προφῆτες τοῦ Ἰσραήλ.

Τοὺς Ἕλληνες χρησιμοποιοῦσε ὁ Θεὸς προκειμένου νὰ τιμωρεῖ τοὺς Ἑβραίους, γιὰ τὶς ἐκάστοτε ἐκτροπές τους ἀπὸ τὸ σωστὸ δρόμο καὶ τὸ θέλημά Του, πρᾶγμα πού συνεχίζεται μέχρι καὶ σήμερα διαχρονικά, πρὸς ἐπιβεβαίωση τῶν προφητειῶν, πού ἐπη-

ρεάζουν καὶ προδιαγράφουν καὶ τὴ σύγχρονη Ἱστορία. Ἡ σημερινὴ βέβαια εἰκόνα δείχνει νὰ τιμωρούμαστε ἐμεῖς ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους γιὰ τὶς δικές μας παρεκτροπές ἀπὸ τὴν ὀρθὴ ἐλληνοχριστιανικὴ μας πίστη, καθὼς με τὸν πολιτικὸ γάμο καὶ τὴν προώθηση νομικὰ τῶν διαστροφῶν τῆς ἀνθρώπινης ὀντότητας, δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ μείνουμε ἀνεπηρέαστοι ἀπὸ τὴν παιδαγωγικὴ διάθεση τοῦ Θεοῦ.

Αὐτὸ ὅμως εἶναι προσωρινὸ καὶ μάταιο, καθὼς ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες εἴμαστε ὁ νέος περιούσιος λαὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ πιστὸς λαὸς πού ἀντιστέκεται καὶ προσεύχεται γιὰ νὰ κρατήσῃ τὴν ὀρθὴ πίστη, πού θὰ πρέπει σύμφωνα με τὸ σχέδιο τοῦ Θεοῦ, ὅπως περιγράφεται στὴν Ἀποκάλυψη τοῦ Ἀποστόλου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ Εὐαγγελιστοῦ, νὰ μεταδοθεῖ καθαρὴ γιὰ νὰ πιστέψῃ ὅλος ὁ κόσμος τῆς γῆς καὶ οἱ Ἑβραῖοι φυσικά.

Αὐτὴ εἶναι ἡ νομοτέλεια τῆς Ἱστορίας, τὴν ὁποία δὲν μπόρεσαν νὰ ἀποφύγουν οἱ ἐκάστοτε φιλόδοξοι ἡγέτες, πού θέλησαν νὰ καταστοῦν κοσμοκράτορες, κι αὐτὸ θὰ συμβαίνει πάντοτε καὶ ὡς τὸ τέλος αὐτοῦ τοῦ κτιστοῦ κόσμου, πού εἶχε ἀρχὴ καὶ θὰ ἔχει τέλος, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὰ γεγονότα καὶ τὰ πρόσωπα, τοὺς συσχετισμοὺς δυνάμεων καὶ ἐπιβολῆς μάταιων ἀνθρώπινων σχεδιασμών.

Γιὰ τὴν Ἱστορία τὰ ὀνόματα τῶν ἑπτὰ ἀδελφῶν Μακκαβαίων εἶναι, Ἀβείμ, Ἀντώνιος, Γουρίας, Ἐλεάζαρος, Εὐσεβωνάς, Ἀχείμ καὶ Μάρκελλος.

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Κάποτε παλιά ένας παπὰς προσπαθοῦσε νὰ ἐξηγήσει στὸ ἐκκλησίασμα τοῦ χωριοῦ του τι εἶναι ἡ Θεία Λειτουργία καὶ ἔλεγε.

“Ἡ Θεία Λειτουργία εἶναι σὰν μία μπρίζα. Ὅταν λέμε τὸ Εὐλόγημένη ἡ Βασιλεία, τότε ἡ μπρίζα αὐτὴ συνδέεται μετὰ τὴν παροχὴ ρεύματος, πού δὲν εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Μέσα στὴ Θεία Λειτουργία ὑπάρχει πρῶτα ἀπ’ ὅλα ἡ συμφωνία τῆς Ἀθανασίας. Αὐτοὶ πού συμμετέχουν, οἱ Πιστοί, συμφωνοῦν στὸ ὅτι δὲν θὰ πεθάνουν ποτέ, γιατί τρέφονται ὄχι ἀπὸ ιδέες καὶ σύμβολα, ἀλλὰ ἀπ’ τὸν ἴδιο τὸ Θεὸ πού βρίσκεται μέσα στὸ Ἁγιόπνευστο.

Τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ οὔτε συμβολίζει, οὔτε εἰκονίζει, οὔτε παρα-

δειγματίζει. Τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ πού κοινωνοῦμε εἶναι τὸ ἴδιο πού σταυρώθηκε πάνω στὸ ξύλο. Τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ πού κοινωνοῦμε εἶναι τὸ ἴδιο πού πήγασε ἀπ’ τὴν πλευρὰ Του.

Στὴ Θεία Λειτουργία οἱ Πιστοὶ διδάσκονται ἐξίσου διδασκαλία λιβανισμένη, γι’ αὐτὸ καὶ τὸ πρῶτο τῆς μέρους, ἀπ’ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ Χερουβικὸ λέγεται Λειτουργία τοῦ Λόγου.

Ἄν στὸ Λόγο ὅμως αὐτὸ δὲν μετέχουμε, τότε ἡ Θεία Λειτουργία μοιάζει ἀπλῶς μὲ Σχολεῖο. Στὸ δεῦτερο μέρος τῆς Θείας Λειτουργίας, πού λέγεται Θεία Λειτουργία τοῦ Μυστηρίου, μετέχουμε στὸ Λόγο πού διαχθήκαμε.

Ὁ Χριστὸς δὲν εἶναι ἔννοια, ὁ Χριστὸς εἶναι ἐδῶ

μ π ρ ο σ τ ἄ
μας, Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, βρώση καὶ πόση τῶν ἀνθρώπων”.

Συγκλονιστικές ἔννοιες ἀπλὰ δοσμένες, καὶ βα-

θεῖα βιωμένες, ἀπὸ τὸν ὀλιγογράμματο παπὰ τοῦ χωριοῦ, πού περνοῦν μέσα στὸ μεδούλι τῶν πιστῶν, καὶ γίνονται πράξη καὶ ζωὴ, καθὼς συναντοῦν ἀθῶες ψυχές, καθαρές σὰν λαμπάδες ἀπὸ μελισσοκέρι.

Ἔτσι ἡ φλόγα τῆς πίστεως κάποτε μεταλαμπαδεύονταν ἀπὸ τοὺς γονεῖς πρὸς τὰ παιδιὰ χωρὶς πολλὲς τσιριμόνιες καὶ βερμπαλισμούς, ἀλλὰ μὲ σταθερότητα, ἀμεσότητα καὶ καθαρότητα καὶ τὸ Σχολεῖο ὑπερθεμάτιζε τιμώντας τὶς γιορτές καὶ καλλιεργώντας τὶς ἀρετές, τὴν ἀγάπη πρὸς τὸ Χριστὸ καὶ τὴν Παναγία, τὴ γνώση καὶ τὴν Πατρίδα.

Πατριαρχικὴ ἡ οἰκογένεια κάτω ἀπὸ τὸ ἴδιο κεραμίδι, μία γροθιά στὸν ἀγῶνα τῆς ἐπιβίωσης, παρήγαγε ἀρετὴ καὶ φιλοπατρία, ἀνδροπρέπεια καὶ τρυφερότητα, τιμιότητα μὲ παραδοσιακὰ καθαρὸ κούτελο.

Εὐλόγησον Κύριε...

Η ἀρχὴ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους εὐκαιρία ἀρχῆς σὲ μία νέα ζωὴ, ἀκόμη πιὸ κοντὰ στὸ Χριστό. Δοκιμάστηκε ὁ Χριστὸς πρὶν ξεκινήσει τὸ κήρυγμά Του γιὰ τίς νέες ἀρχές, πού θὰ συμπλήρωναν τὸ Μωσαϊκὸ Νόμο, δοκιμάστηκε ἀπὸ τὸ θρασύτατο Σατανά, μάταια βέβαια, γιατί νομοτελειακὰ ὁ Σατανὰς μπορεῖ νὰ ἐκμεταλλεύεται τὴν ἐλευθερίαν τῆς βούλησης τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ ἐλέγχεται καὶ ὑποτάσσεται στὸ Θεό, πού εἶναι ὁ Δημιουργὸς καὶ Νομοθέτης.

Φυσικὰ καὶ τὸ ξέρεי ὁ Σατανὰς τὸ μάταιο τοῦ ἀγῶνα του, κι αὐτὸ εἶναι τὸ τραγικὸ γι' αὐτόν, καθὼς ἀδυνατεῖ νὰ πεῖ τὸ ἥμαρτον, ὥστε νὰ μπορέσει νὰ βρεθεῖ καὶ πάλι στὸ φῶς, ἀπ' ὅπου ἐξέπεσε καὶ νὰ γλυτώσει ἀπὸ τὰ σκοτάδια ὅπου βρίσκεται, καὶ ὅπου ἔχει παρασύρει καὶ τὸ μεγαλύτερο πλῆθος τῶν ἀνθρώπων, καὶ συνεχίζει καὶ μέχρι σήμερα νὰ ἐγκλωβίζει τίς ψυχὰς φιλήδονων, φιλάργυρων καὶ φιλόδοξων παιδιῶν τοῦ Θεοῦ.

Δὲν εἶναι κακὸ τὸ νὰ θέλουμε νὰ εἶναι νόστιμο τὸ φαγητὸ μας. Κακὸ εἶναι νὰ κάνουμε τὸ φαγητὸ μας πάθος καὶ νὰ τοῦ δίνουμε προτεραιότητα στὶς ἐπιλογές μας. Δὲν εἶναι κακὸ τὸ νὰ θέλουμε νὰ αὐξήσουμε τὰ εἰσοδήματά μας. Κακὸ εἶναι τὸ νὰ χρησιμοποιοῦμε ἄνομα μέσα καὶ νομικὰ καὶ χριστιανικὰ προκειμένον νὰ ἐπιτύχουμε τὸ σκοπὸ μας. Δὲν εἶναι κακὸ τὸ νὰ θέλουμε νὰ ἀνελιχθούμε ἐπαγγελματικά. Κακὸ εἶναι ἂν αὐτὸ γίνεται χρησιμοποιώντας ἀνέντιμα μέσα γιὰ νὰ τὸ καταφέρουμε.

Διευκρινίζουμε αὐτά, γιατί γίνονται λάθη καὶ παρεξηγήσεις, πού ἐπηρεάζουν τὴ ζωὴ μας συνήθως ἀρνητικά, κι αὐτὸ δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ πράγματα πού εὐαρεστοῦν τὸ Θεό. Ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωσε μυαλὸ γιὰ νὰ τὸ χρησιμοποιοῦμε καὶ νὰ ἀξιοποιοῦμε τίς εὐκαιρίες πού μᾶς παρουσιάζονται στὴ ζωὴ, καὶ νὰ ἀκολουθοῦμε τὸ δρόμο πρὸς τὴ σωτηρίαν μας ὅχι μὲ ἀλόγιστο κόστος, ἀλλὰ μὲ ἔξυπνες κινήσεις, πού θὰ ὠφελοῦν κι ἐμᾶς καὶ τοὺς γύρω μας.

Πρέπει νὰ εἴμαστε πολὺ προσεκτικοὶ στὶς ἐπιλογές μας, ἔτσι ὥστε νὰ μὴν ἀδικοῦμε οὔτε τὸν ἑαυτὸ μας οὔτε τὸν πλησίον μας. Ὁ δρόμος πρὸς τὴ σωτηρίαν μας οὕτως ἢ ἄλλως περνάει μέσα ἀπὸ τοὺς συνανθρώπους μας. Ἄν εἴμαστε χρήσιμοι στὸν κοινωνικὸ μας χῶρο, τότε εἴμαστε στὸ σωστὸ δρόμο. Ἄν γινόμαστε αἰτίες δυσἀρέσκειας καὶ πόνου, τότε νὰ ξέρουμε πὼς ἔχουμε ἐκτροχιαστεῖ καὶ χρειάζομαστε ἐπανατοποθέτηση ἐπάνω στὶς ράγες μας.

Καλὴ ἐκκλησιαστικὴ χρονιά μὲ εὐλογία Κυρίου καὶ περισσότερη συμμετοχὴ στὰ Μυστήρια καὶ στὶς ἐκκλησιαστικὲς ἀκολουθίες.

Ο Ο Σ Ι Ο Σ Σ Τ Ε Φ Α Ν Ο Σ

Ο Ο Σ Ι Ν Α Ϊ Τ Η Σ

*Σκήνωμα τοῦ Ὁσίου
Στεφάνου τοῦ Σιναΐτου.*

Κάποτε τὴν ὥρα τοῦ δειλinoῦ βρεθήκαμε δυὸ φίλοι στὸ κελλὶ τοῦ Ἁγίου Παΐσιου καὶ μᾶς ἔλεγε ὁ Ἅγιος γιὰ τὴν περίοδο τῆς ζωῆς του στὸ Σινᾶ στὸ κελλὶ τῆς Ἁγίας Ἐπιστήμης, πού βρίσκεται στὴν πλαγιά ἐνὸς φαλακροῦ ἀπὸ βλάστηση βουνοῦ στὰ βόρεια τῆς μονῆς τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης. Μᾶς ἔλεγε λοιπὸν πὼς ἐκεῖ τὸ βράδυ κάνει πάρα πολὺ κρύο, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ πονάει ὑπερβολικὰ τὰ βράδια, πού ἤθελε μέσα στὴν ἡσυχία τῆς ἐρήμου νὰ κάνει προσευχή, ἐπειδὴ ἔπασχε ἀπὸ βρογχεκτασία τῶν πνευμόνων.

Πονοῦσε τόσο πολὺ, πού ἦταν ἀδύνατον νὰ προσευχηθεῖ, γι' αὐτὸ καὶ ἀποφάσισε, ἀφοῦ δὲν ἦταν παραγωγικὸς πλέον, νὰ ἐπιστρέψει στὸ Ἅγιον Ὅρος.

Ἀναμφισβήτητα ἡ ἐρημος τοῦ Σινᾶ ἀποτελεῖ δεξαμενὴ ἀγιότητος, πού ἀνέδειξε καὶ τὸν Ὁσιο Στέφανο τὸ Σιναΐτη.

Στὸ ἑβδομο κεφάλαιο τῆς Κλίμακος ὁ Ἅγιος Ἰωάννης μᾶς ἀναφέρει γιὰ τὸν Ὁσιο Στέφανο τὸ Σιναΐτη, πού τὸ σκήνωμά του παραμένει ἀλώβητο καὶ ἄφθαρτο ἐδῶ καὶ αἰῶνες, καὶ φυλάσσεται σὰν θησαυρὸς ἀδαπάνητος στὴν Ἱερὰ Μονὴ τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης στὸ Σινά.

Ὁ Ὁσιος Στέφανος ἔζησε σὲ ἓνα κελλὶ κοντὰ στὴν Ἁγία Κορυφή καὶ κοντὰ στὴ σπηλιὰ ὅπου κρύφτηκε ὁ Προφήτης Ἡλίας. Ἐκεῖ ἀσκήτεψε γιὰ πολλὰ χρόνια στὴν ἡσυχία τῆς ἐρήμου, μὲ αὐστηρὴ ἄσκηση, ἔχοντας τίς πολυτίμες ἀρετὲς τῆς νηστείας καὶ τῶν δακρύων.

Γιὰ 40 χρόνια ἔζησε στὴν ἐρημο τοῦ Σινᾶ μὲ ἀκατάπαυστα δάκρυα καὶ κατάνυξη, γι' αὐτὸ καὶ δικαιώθηκε ἀπὸ τὸ Χριστὸ μας. Παρέδωσε τὴν ψυχὴ του στὸν Κύριο σὲ στάση προσευχῆς, καθισμένος μὲ ἐλαφρῶς γερμένο πρὸς τὰ κάτω τὸ κεφάλι, ντυμένος μὲ τὸ παλιὸ ἀσκητικὸ του τριβῶνιο, καὶ μὲ κομποσκοῖνι τῆς ἀδιάλειπτης προσευχῆς στὰ ἅγια δάχτυλά του.

Σήμερα οἱ προσκυνητὲς ἔχουν τὴν ἰδιαιτέρη εὐλογία, νὰ προσκυνοῦν τὸ ἄφθαρτο λείψανο τοῦ Ὁσίου Στεφάνου στὸ κοιμητήριό τῶν πατέρων τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης στὸ Σινᾶ, ἀνάμεσα στὰ ὅσα τῶν πατέρων πού ἀσκήτεψαν στὴν Ἱερὰ Μονὴ τῆς Νύμφης τοῦ Χριστοῦ.

Τὰ λείψανα τῶν Ἀγίων τῆς Πίστης μας, ὅλα χαριτόβρυτα, εἶναι ὁ θησαυρὸς τῆς Ἐκκλησίας μας ὁ ἄφθαρτος καὶ αἰώνιος, πού μαρτυρεῖ γιὰ τὴν ὀρθότητα τῆς πίστεως μας, τὴν ὑπερβατικότητα τῆς ἀγιότητος, τὴν παρουσία τοῦ Χριστοῦ στὴ ζωὴ μας καὶ τίς οὐράνιες εὐλογίες πού χαριτώνουν τοὺς ἐργάτες στὸ ἀμπέλι τοῦ Χριστοῦ μας.

Ἱερὰ Μονὴ τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης στὸ Σινά.

Εἶναι ὁ
μῆνας
πού μᾶς
θυμίζει ἡμέ-
ρες ἑνδοξες,
ὅπου οἱ Ἕλ-
ληνες ἑνωμέ-

νοι ὑπερασπίζονταν τὰ πατρῶα ἐδάφη
ἀπὸ τὸν Ἰταλὸ εἰσβολέα, πού ἀναίτια
ἐπιτέθηκε γιὰ νὰ μᾶς σκλαβώσει, γιατί
λειτουργοῦσε σὰν σύμμαχος τοῦ τρελοῦ,
πού ἤθελε νὰ γίνει κοσμοκράτορας.

Κι ἐπειδὴ “τὸ ἄδικον οὐκ εὐλογεῖ-
ται” καὶ τὸ δίκαιο ἦταν μὲ τὸ μέρος μας
πού ἀμυνόμασταν, σὲ ἀντίθεση τῆς λο-
γικῆς τῶν ἀριθμῶν, ἐμεῖς οἱ λίγοι καὶ
ἀδύναμοι, σὲ ἐπανάληψη τῆς Ἱστορίας,
κρατήσαμε καὶ πάλι τὶς ὀρδὲς τῶν βαρ-
βάρων, μὲ τὴ βοήθεια βέβαια καὶ τῆς
Παναγίας μας, καὶ σώσαμε τὴν
ἀνθρωπότητα ἀπὸ τὴν ὑποδούλωση καὶ
τὴν καταστροφή.

Αὐτὸ βέβαια οἱ τότε σύμμαχοι καὶ
σήμερα φίλοι, τὸ ἀντιπαρέρχονται στὶς
πολιτικὲς τους συζητήσεις, ἐνῶ οἱ ἀνόη-
τοι καὶ διαχρονικά losers, πού δὲν
παύουν νὰ πιστεύουν στὴ ρατσιστικὴ
τους ὑπεροχή, ἀκόμη τὸ φυσοῦν καὶ δὲν
κρυώνει, πῶς μία χούφτα πεινασμένοι
καὶ ἀτσίγαροι μπόρεσαν καὶ κράτησαν
μὲ τὰ καριοφίλια τους τὰ τάνκς καὶ τὰ
κανόνια τῆς στρατιᾶς μὲ τὰ μαντολίνα.

Εἶναι ἡ πίστη μας στὸ Χριστὸ καὶ
τὴν Παναγία ἀμβλύνοες, πού μᾶς ἐπι-

τρέπει νὰ ὑπερβαίνουμε τὴν ὑπεροψία
σας, εἶναι αὐτὴ ἡ πίστη, ὅση ἀπέμεινε
πλέον στὸ βασανισμένο λαὸ μας, πού δὲν
ξέρει ἀπὸ ποῦ νὰ προφυλαχθεῖ πλέον,
πού καὶ τώρα νομοτελειακά θὰ ἐκπαρα-
θυρώσει τὰ τρωκτικά, ἀπ’ ὅπου κι ἂν
προέρχονται, καὶ θὰ καθαρῖσει τὴν
κόπρο τοῦ Αὐγεία, πού ὅσο καὶ νὰ τὴν
καθαρίζουμε δὲν παύει νὰ συσσωρεύε-
ται, καθὼς δὲν μπορούμε νὰ ἀπαλλα-
γοῦμε ἀπὸ τοὺς προστάτες μας.

Στὴ σπειροειδῇ ἐξέλιξή τους ὁ
χρόνος καὶ ἡ Ἱστορία μᾶς ἐπιφυλάσσουν
καὶ πάλι νέες σελίδες δόξης καὶ τιμῆς,
καθὼς ψυχὲς κρυμμένες στὰ ἀπάγκιά
τους προσεύχονται, καὶ οἱ προσευχὲς
τους φτάνουν στὴν πόρτα τοῦ οὐρανοῦ
ὡς εὐῶδες θυμίαμα εὐάρεστο στὸ Θεό,
πού συγκινεῖται ἀπὸ τὴν καρτερικότητα
καὶ τὴν ὑπομονή τους, τὴν ἐγκατάλειψή
τους στοὺς ἰδεολογικοὺς ἀνέμους καὶ τὶς
καταιγίδες πού προκαλοῦν ὁ Σατανὰς
καὶ τὰ πιστὰ του ὄργανα, καὶ εἶναι ἔτοι-
μος νὰ ἐπέμβει στὴν ὥρα Του, καὶ νὰ
ἐπαναφέρει τὴν ἰσορροπία στὸν κόσμο.

Μόνο μυαλὰ θολωμένα μέσα στοὺς
ἐρεβώδεις λαβυρίνθους τῆς φιλαυτίας
τους δὲν ἀντιλαμβάνονται τι σημαίνουν
οἱ λέξεις Ἀλήθεια, Ζωή, Φῶς καὶ τὰ πο-
ντίκια πού τοὺς ἀκολουθοῦν τρομοκρα-
τημένα, καθὼς ἔχασαν τὴν ἐπαφή τους
μὲ τὴν πίστη καὶ τὴ βεβαιότητα τῆς
δύναμης τοῦ Παντοκράτορα.

Ἐλα Κύριε! Ὁ λαὸς Σου σὲ περιμένει.

Ο ΜΥΑΛΩΜΕΝΟΣ ΠΑΤΕΡΑΣ

ΕΝΑΣ ΜΥΑΛΩΜΕΝΟΣ καλός πατέρας σέ ένα χωριό είχε τοποθετήσει την εικόνα της Παναγίας στο χολ του σπιτιού του και συμβούλεψε τὰ δυο του παιδιά, όταν μπαίνουν κι όταν βγαίνουν από τὸ σπίτι, νὰ κάνουν τὸ σταυρὸ τους καὶ ὑπόκληση στὴν Παναγία.

Τὰ παιδιά ὑπάκουα ἀκολουθοῦσαν τὴ συμβουλὴ τοῦ πατέρα τους καὶ καθιέρωσαν αὐτὴ τὴν τακτικὴ στὴ ζωὴ τους...

Κάποια μέρα κα-
θὼς τὰ παιδιά ἐπέ-
στρεφαν στὸ σπίτι
τους ἀπὸ τὸ Σχολεῖο,
εἶδαν πολλοὺς συμμα-
θητὲς τους νὰ ἔχουν
συγκεντρωθεῖ ἐπάνω
σὲ μία ξύλινη γέφυρα,
γιὰ νὰ παρακολουθή-
σουν ἀπὸ ψηλὰ τὰ ὀρ-
μητικὰ νερὰ τοῦ ρέμα-
τος, πού περνοῦσε κάτω ἀπὸ τὴ γέφυρα καὶ
πῆγαν κι αὐτὰ ἐκεῖ.

Σὲ μία στιγμὴ τὰ παιδιά ἄρχισαν νὰ κι-
νοῦν τὴ γέφυρα ρυθμικά, θέλοντας νὰ δια-
σκεδάσουν μὲ τὸ φαινόμενο τῆς ταλάντωσης.

Τότε συντονίστηκε ἡ γέφυρα μὲ τὸ ρυθμὸ
τῶν παιδιῶν, καὶ κάτω ἀπὸ αὐτὴ τὴν πίεση
πού δημιουργήθηκε ἡ γέφυρα κατέρρευσε.

Τὰ παιδιά βρέθηκαν ὅλα στὸ νερὸ καὶ δυ-
στυχῶς πνίγηκαν ὅλα, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ δυο
ἀδελφία πού προαναφέραμε.

Ἡ μεγάλη αὐτὴ τραγωδία, ὅπως ἦταν φυ-
σικό, ἔφερε μεγάλο πένθος στὸ χωριὸ καὶ

ιδιαίτερα στὶς μανάδες πού ἔχασαν τὰ ἀπιδιὰ
τους, πού ἔχοντας τὴν ἀπορία ρώτησαν τὰ
παιδιὰ πού σώθηκαν, τι ἀκριβῶς συνέβη καὶ
πὼς ἐκεῖνα σώθηκαν ἀπὸ τὴν ὁρμὴ τοῦ ρέμα-
τος, ἐνῶ τὰ δικά τους παιδιά πνίγηκαν.

Ἡ ἀπάντηση πού ἔδωσαν τὰ δυο παιδιά
πού σώθηκαν ἦταν, πὼς καθὼς βρίσκονταν
μέσα στὸ νερό, ἐμφανίστηκε μία κυρία, πού
ἔμοιαζε καταπληκτικὰ μὲ τὴν Παναγία πού

ἔχουν στὸ χολ τοῦ
σπιτιοῦ τους, καὶ
τοὺς ἔσπρωξε πρὸς
τὸν κορμὸ ἐνὸς δέν-
δρου, πού βρίσκο-
νταν στὴν ἄκρῃ τοῦ
ρέματος καὶ τοὺς
εἶπε:

— Κρατηθεῖτε
ἀπὸ τὸ δένδρο καὶ
σὲ λίγο θὰ ἔρθουν οἱ

συγχωριανοὶ σας, νὰ σᾶς βγάλουν.

Πράγματι μόλις εἶδαν οἱ χωρικοὶ τὴ
γέφυρα νὰ καταρρεεῖ ἔτρεξαν νὰ σώσουν τὰ
παιδιὰ τους, ἀλλὰ δὲν πρόλαβαν τὸ κακό, πού
σκέπασε μὲ πένθος ἀβάσταχτο ὅλο τὸ χωριό,
παρὰ ἔβγαλαν ἀπὸ τὸ ρέμα μόνο τὰ παιδιά,
πού κρατήθηκαν ἀπὸ τὸν κορμὸ τοῦ δένδρου,
μὲ τὴ βοήθεια ἐκείνης τῆς κυρίας, πού τοὺς
ἔσπρωξε πρὸς τὸν κορμὸ τοῦ δένδρου.

Αὐτὸ καὶ ἔγινε κι ἔτσι σώθηκαν ἐκεῖνα τὰ
δυο παιδιά.

Τυχαῖο;

N
O
E
M
B
E
R
I
O
S

Nάτος και πάλι ο μήνας των αγγέλων. Ώς γνωστό οι άγγελοι είναι λειτουργικά πνεύματα στην ύπηρεσία του Θεού, αποστελλόμενα από το Θεό στη διακονία των ανθρώπων.

‘Ο άνθρωπος είναι το κορυφαίο δημιούργημα του Θεού, άνωτερο κι από τους άγγέλους, καθώς απέδειξε η Παναγία μας, που έγινε η αίτια να σαρκωθεί η Θεότητα, γι’ αυτό και αναφέρεται στις εϋχές μετά τον Υίο της και Υίο του Θεού και Θεό της και Θεό μας.

Για τον άνθρωπο σαρκώθηκε η Θεότητα και για τον άνθρωπο σταυρώθηκε. Για τον άνθρωπο έγιναν τα Μυστήρια της Εκκλησίας μας, για να κάνουν τον άνθρωπο θεό κατά χάρη.

Για τον άνθρωπο κατέβηκε τον Άγιον Πνεύμα και για τον άνθρωπο παραμένει έδω στη γη, για να τον φωτίζει και να τον συμπαρίσταται στις ανάγκες και τις δοκιμασίες του.

Για τον άνθρωπο προφήτεψαν οι Προφήτες και μάς πληροφορούν για τα παρόντα και τα μέλλοντα, μάς παρηγορούν στις άστοχίες μας και μάς χαρίζουν ελπίδα με τις προαγγελίες τους. Για τον άνθρωπο πρεσβεύουν η Παναγία μας και οι Άγιοι του Θεού, ώστε να βρίσκουμε παρηγοριά στις άστοχίες μας και τη βοήθεια του Χριστού, που μάς επαναφέρει στο δρόμο προς τη σωτηρία μας με τις παιδαγωγίες Του.

Για τον άνθρωπο γράφτηκαν η Αγία Γραφή και χιλιάδες βιβλία, για να βρίσκουμε εύκολα το δρόμο μας μέσα στο χάος της παραπληροφόρησης και της παραπλάνησης από τα όργανα του πονηρού.

Για τον άνθρωπο έγινε ο Παράδεισος της τρυφής, για να τρεφόμαστε και να ευφραινόμαστε, και να έχουμε παρηγοριά στην καθημερινότητά μας και ελπίδα στους στόχους μας.

Για τον άνθρωπο έγινε ο διαχωρισμός μας σε άνδρα και γυναίκα, για να μπορούμε να αγαπάμε και να έρωτευόμαστε, να έχουμε αλληλοπεριχώρηση και να ολοκληρωνόμαστε μέσα στο Μυστήριο του Γάμου.

Για τον άνθρωπο έγιναν τα Μυστήρια της Βάπτισης και του Χρίσματος, για να ελευθερωνόμαστε από την άμαρτία της παρακοής και να εγκαθίσταται μέσα μας η θεϊκή ενέργεια, που μάς παρακολουθεί σ’ όλη μας τη ζωή, περιμένοντας την ύπακοή μας στο θέλημα του Θεού, για να μάς χαριτώσει και να μάς αγιάσει.

Κάποτε κάποιος Αρχιμανδρίτης έκανε σέ ένα χωριό έβδομαδιαίο κήρυγμα για μεγάλους, καθώς εκείνη την έποχή δέν είχε τó χωριό ιερέα και ώς έκ τούτου ή λειτουργική ζωή και ή εύσέβεια βρισκόταν σέ ύφεση.

Πρόσεξε ότι μόλις χτυπούσε ή καμπάνα, για νά έρθουν οί μεγάλοι τού χωριού, άμέσως έμφανίζονταν ένα μικρό παιδί τού Δημοτικού Σχολείου, πού άάθονταν και παρακολουθούσε τó κήρυγμα για τούς μεγάλους.

Ζήτησε νά μάθει ποιό ήταν αύτό τó παιδί και ποιά ή οίκογένειά του και τόν πληροφόρησαν πώς οί γονείς αύτου τού παιδιού δέν μπορούσαν νά άποκτήσουν παιδί και πώς ή μητέρα του προσεύχονταν συνεχώς έπί 17 όλόκληρα χρόνια, νά τήν άξιώσει ό Θεός νά άποκτήσει παιδί.

Τελικά έκανε ένα παιδί πού άπό μόνο του είχε τή συνήθεια νά παρακολουθεϊ όλες τις άκολουθίες και τις έκδηλώσεις τής έκκλησίας τού χωριού του.

Τó μυστικό τής εύσέβειας αύτου τού παιδιού βρίσκονταν στό γεγονός, πώς για νά έρθει στόν κόσμο, ή μητέρα του προσεύχονταν για πολλά χρόνια και συγκεκριμένα για 17 όλόκληρα χρόνια, πριν τήν εύλογήσει ό Θεός με τή χάρη τής μητρότητας.

Θά μπορούσε νά ρωτήσει κανείς και με τά παιδιά, πού οί γονείς τους δέν είχαν άπό νέοι τήν κατάλληλη πνευματικότητα με άποτέλεσμα τά παιδιά τους νά παραστρατήσουν τί μπορεί νά γίνει;

Και πάλι ή προσευχή μπορεί νά κάνει τó θαύμα, και νά έπανέλθουν τά παιδιά στό σωστό δρόμο, άλλά ή προσευχή μακράς διαρκείας, και όχι νά θέλουμε με λίγο κόπο, λίγη προσπάθεια και λίγη προσευχή νά έχουμε μεγάλα άποτελέσματα.

Η Αγία Μόνικα, μητέρα τού Ιεροϋ Αυγουστίνου, για 22 χρόνια παρακαλούσε τó Θεό νά συνέλθει ό γιός της, πού είχε παρασυρθεϊ στην άμαρτωλή ζωή, και τó θαύμα έγινε.

Ο γιός της, πού είχε άμαρτήθει πριν νά μετανοήσει και νά βαπτιστεί, μετά έγινε και ιερέας και Έπίσκοπος Ιππώνος στη Βόρεια Άφρική, και μέγας Πατέρας τής Δυτικής Έκκλησίας, πού τότε ήταν άκόμη ένωμένη με τούς χριστιανούς τής Ανατολικής Έκκλησίας.

Τó πόσο έπηρεάζουν οί προσευχές τών γονέων τά παιδιά τους, και μάλιστα όταν γίνονται πριν τή γέννηση τους, τó βλέπουμε και στη ζωή τών μεγάλων Αγίων τής Έκκλησίας μας, όπως τής Παναγίας μας, τού Ιωάννου τού Προδρόμου, και άλλων πολλών Αγίων μας.

Η ΑΠΡΟΣΜΕΝΗ ΧΑΡΑ

Η ιστορία τῆς εἰκόνας τῆς Παναγίας, πού περιέγραψε ὁ Ἅγιος Δημήτριος τοῦ Ροστώφ, ἔγινε τόσο ἀγαπητὴ ἀπὸ τὸ ρωσικὸ λαό, ὥστε ἀγιογραφήθηκε καὶ πῆρε τὴν ὀνομασίαν “Παναγία ἡ Ἀπρόσμενη Χαρά”.

Σ’ αὐτὴ βλέπουμε ἓνα ἁμαρτωλὸ μὲ συντετριμμένη καρδιά, νὰ προσεύχεται γονατιστὸς μπροστὰ στὴν Παναγία.

Αὐτὸς εἶχε ἀποκτήσει τὴ συνήθεια νὰ προσεύχεται καθημερινὰ μπροστὰ στὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας, ἐπαναλαμβάνοντας τὰ λόγια τοῦ Ἀρχαγγέλου, “Χαίρε Κεχαριτωμένη ὁ Κύριος μετὰ σου”, καὶ μετὰ πῆγαινε καὶ ἀμάρτανε.

Μία φορὰ ὅπου σὰν ἀπὸ ρουτίνα πῆγαινε γιὰ νὰ ἀμαρτήσῃ, γύρισε τὸ κεφάλι του πρὸς τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας καὶ τρομαγμένος εἶδε τὴν Παναγία ὀλοζώντανη, νὰ κρατᾷ τὸ Θεῖο Βρέφος στὴν ἀγκαλιὰ της μὲ πληγὲς ἀνοιχτὲς στὰ χέρια καὶ στὰ πόδια Του, ἐνῶ αἷμα ἔτρεχε ἀπὸ τὴν πλευρὰ Του, ὅπως ὅταν σταυρώθηκε.

Ὁ ἁμαρτωλὸς ἔπεσε στὰ γόνατα φωνάζοντας.

— “Κυρία, ποιὸς τὸ ἔκανε αὐτό;”

— “Ἐσύ καὶ οἱ ἄλλοι ἁμαρτωλοί, πού σταυρώνετε τὸν Υἱὸ μου ξανὰ καὶ ξανὰ μὲ τίς

ἁμαρτίες σας, ὅπως κάποτε οἱ Ἑβραῖοι”, τοῦ ἀπάντησε τρυφερὰ ἡ Παναγία.

— “Δεῖξε μου ἕλεος, Μητέρα”, ἄρχισε νὰ φωνάζει ὁ ἁμαρτωλὸς μὲ δάκρυα στὰ μάτια.

— “Μὲ φωνάζεις Μητέρα τοῦ ἐλέους, ἀφοῦ πρῶτα μὲ στεναχωρεῖς μὲ τίς πράξεις σου”.

— “ὦ, Κυρία δεῖξε μου ἕλεος. Ἐσὺ εἶσαι ἡ μόνη ἐλπίδα μας. Πρέσβευε στὸν Υἱὸ σου νὰ μᾶς συγχωρήσῃ”.

Ἡ Παναγία παρακάλεσε τὸ γιὸ της καὶ τελικὰ τὸ Θεῖο Βρέφος τὸ συγχώρησε λέγοντας.

— “Ὡς ἐνδείξη συγχωρήσεως ἂς ἀγγίξει τὰ χεῖλη του ἐπάνω στὶς πληγὲς Μου”.

Πραγματικὰ ὁ ἁμαρτωλὸς σηκώθηκε καὶ φίλησε τίς πληγὲς τοῦ Χριστοῦ.

Μετὰ ἀπὸ αὐτὸ τὸ ὄραμα ὁ ἁμαρτωλὸς αἰσθάνθηκε δέος καὶ χαρά. Ἡ ψυχὴ τοῦ γέμισε ἀγαλλίαση καὶ δάκρυα ἔτρεχαν ἀπὸ τὰ μάτια του.

Προσκύνησε ξανὰ τὴν εἰκόνα γεμάτος χαρὰ καὶ εὐγνωμοσύνη, πού βρῆκε τὴ συγχώρηση καὶ γνώρισε τὴν εὐλογία τῆς μετάνοιας.

ΚΕΡΔΙΖΟΥΜΕ ΑΛΗΘΙΝΑ ΟΤΑΝ ΚΕΡΔΙΖΟΥΜΕ ΟΛΟΙ

ΗΤΑΝ ΚΑΠΟΤΕ ένας αγρότης, πού καλλιεργοῦσε ἐξαιρετικῆς ποιότητος καλαμπόκι. Κάθε χρόνο κέρδιζε τὸ πρῶτο βραβεῖο γιὰ τὸ καλύτερο καλαμπόκι.

Μία χρονιὰ ἕνας δημοσιογράφος ἀπὸ μία ἐφημερίδα τοῦ πῆρε συνέντευξη, καὶ ἔμαθε κάτι πολὺ ἐνδιαφέρον γιὰ τὸν τρόπο πού καλλιεργοῦσε.

Ὁ δημοσιογράφος ἀνακάλυψε ὅτι ὁ αγρότης μοιράζονταν τὸ σπόρο τοῦ καλαμποκιοῦ του μὲ τοὺς γείτονές του.

— “Μὰ σὲ παίρνει νὰ μοιράζεσαι τὸν καλύτερό σου σπόρο μὲ τοὺς γείτονές σου, τῇ στιγμῇ πού κι αὐτοὶ παίρνουν μέρος στὸν ἴδιο διαγωνισμό”, τὸν ρώτησε.

— “Μὰ βέβαια, κύριε”, εἶπε ὁ αγρότης. “Δὲν τὸ ξέρετε, πὼς ὁ ἀέρας παίρνει τὴ γύρη ἀπὸ τὸ καλαμπόκι, πού ὠριμάζει, καὶ τὴν τριγυρνάει ἀπὸ χωράφι σὲ χωράφι. Ἄν οἱ γείτονές μου καλλιεργοῦν κατώτερης ποιότητος καλαμπόκι, καὶ τὸ δικό μου καλαμπόκι σταδιακὰ θὰ ὑποβαθμιστεῖ μέσω τῆς σταυρογονιμοποίησης. Ἐφόσον θέλω νὰ καλλιεργῶ καλῆς ποιότητος καλαμπόκι, πρέπει νὰ βοηθήσω καὶ τοὺς γείτονές μου νὰ καλλιεργοῦν καλὴ ποιότητα καλαμποκιοῦ”.

“Ἐτσι γίνεται καὶ μὲ τὴ ζωὴ μας. Ὅσοι θέλουμε νὰ ζοῦμε καλὰ καὶ μὲ νόημα, θὰ πρέπει νὰ ἐμπλουτίσουμε τίς ζωές τῶν γύρω μας, γιατί ἡ ἀξία τῆς ζωῆς μετριέται μὲ τίς ζωές πού ἀγγίζει.

Ὅσοι λοιπὸν ἐπιλέγουν νὰ ζοῦν χαρούμενοι καὶ εὐτυχεῖς, θὰ πρέπει νὰ βοηθήσουν καὶ ἄλλους νὰ βροῦν χαρὰ καὶ εὐτυχία, γιατί ἡ εὐημερία τοῦ ἐνὸς συναρτᾶται μὲ τὴν εὐημερία ὅλων μας.

Ἄν θέλετε τὸ λέμε αὐτὸ δύναμη τῆς συλλογικότητος ἢ ἀρχὴ τῆς ἐπιτυχίας. Πάντως αὐτὸ εἶναι νόμος τῆς ζωῆς.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς κανεὶς μᾶς δὲν κερδίζει ἀληθινά, παρὰ μόνο ὅταν κερδίσουμε ὅλοι.

Θὰ πρέπει κάποτε νὰ τὸ κατανοήσουμε πὼς ὅσο ζοῦμε σὲ κοινότητες, εἶναι σὰν νὰ ταξιδεύουμε μὲ τὸ ἴδιο ἀσανσέρ. Ἐπομένως ὅσο καὶ νὰ κάνουμε μικρὰ πηδηματάκια μέσα στὸ ἀσανσέρ δὲν πρόκειται νὰ φτάσουμε ωρρίτερα ἀπὸ τοὺς ἄλλους τοὺς συνταξιδιώτες μας. Βέβαια αὐτὸ δὲν φαίνεται νὰ ἔχει γίνεи μέχρι στιγμῆς κατανοητό, ἀλλὰ θὰ μᾶς τὸ μάθει στὴν πράξη ἡ ἴδια ἡ ζωὴ.

Α Γ Ι Α

Α Ν Ν Α

Στά χρόνια τῆς κατοχῆς συνέβησαν πολλά βάρβαρα περιστατικά ἀπὸ τὸ στρατὸ τῶν πολιτισμένων Εὐρωπαίων. Ἐνα ἀπὸ τὰ πολλὰ εἶναι καὶ τὸ παρακάτω.

Ὁ πατὴρ Ἡσύχιος ὁ Ἀγιορείτης ἔχοντας μαζί του λείψανο τῆς Ἀγίας Ἄννας ἐπισκέφτηκε κάποιο χωριό. Σὲ κάποιο σπίτι τοῦ χωριοῦ μόλις ἔμαθαν πὼς ἦρθε στὸ χωριὸ τους λείψανο τῆς Ἀγίας Ἄννας ἔτρεξαν ἀμέσως νὰ τὸ ὑποδεχθοῦν μὲ λαχτάρα.

Μὲ πολλὰ δάκρυα καὶ μέσα σὲ συγκινητικὴ ἀτμόσφαιρα ἀκούγονταν λόγια εὐχαριστίας, καὶ πέφταν, προσκυνοῦσαν καὶ καταφιλοῦσαν οἱ ἔνοικοι ἐκείνου τοῦ σπιτιοῦ τὴν Ἀγία Ἄννα.

Ἐντυπωσιάστηκαν οἱ παραβρισκόμενοι ἀπὸ τὴν προθυμία καὶ τὴν ἀφοσίωση τῶν συγκεκριμένων ἀνθρώπων καὶ τοὺς ρώτησαν νὰ μάθουν τι ἀκριβῶς συμβαίνει καὶ ἐκφράζονται κατ' αὐτὸ τὸν τρόπο.

Ἡ ἀπάντηση ἦταν ἀπὸ τὸν πατέρα τῆς οἰκογένειας:

— “Νά, ἡ Ἀγία Ἄννα ἔσωσε τὸ σπιτικό μας ἀπὸ θανατικό καὶ φύλαξε τὴν τιμὴ καὶ τὴν ἀξιοπρέπειά μας”.

Πρὶν ἀπὸ καιρὸ ἦρθαν στὸ χωριὸ μας Γερμανοί, φέρνοντας μαζί τους καὶ καμμιὰ εἰκοσαριά Μογγόλους ἄγριους, μὲ σκοπὸ νὰ τρομοκρατήσουν καὶ νὰ ἀτιμάσουν τὶς γυναῖκες τοῦ χωριοῦ. Μάλιστα μὲ τὴ βοήθεια ἑνὸς προδότη ἔκαναν πολλὰς ἀτιμίες καὶ κακοπραγίες.

Ἐμένα μ' ἐβγαλαν ἔξω. Ἐτοιμάστηκαν νὰ ἐπιτεθοῦν κατὰ τῆς μεγαλύτερης κόρης μας, ἀλλὰ αὐτὴ τοὺς ἀντιπάλεψε. Ἄρπαξε ἓνα τσεκούρι καὶ παρὰ λίγο νὰ ἔκοβε τὸ χέρι ἑνὸς ἀπ' αὐτοὺς.

Φοβήθηκαν κι ἔφυγαν, γιὰ νὰ γυρίσουν δεκαῆξι συνολικά ὅλοι ἀρματωμένοι κι ἔτοιμοι νὰ ἐπιτεθοῦν.

Ἐμεῖς ἀμπαρώσαμε τὸ σπίτι ἀπὸ παντοῦ καὶ ἄρχισε ὅπως ἀναμένονταν ἡ πολιορκία.

Πέσαμε κάτω στὸ πάτωμα, γιὰ νὰ γλυτώσουμε ἀπὸ τὶς σφαῖρες, παρακαλώντας διάφορους Ἀγίους σὲ βοήθεια. Σὲ μία στιγμή ἡ μία κόρη μου φώναξε:

— “Ἀγία Ἄννα βοήθησέ μας, πεθαίνουμε”.

Τότε ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τῆς Ἀγίας Ἄννας:

— “Μὴ φοβάστε! Εἶμαι μαζί σας”.

Ἀμέσως ἔλαμψε ὁλόκληρο τὸ πολιορκημένο σπίτι ἀπὸ ἓνα ἐξάισιο οὐράνιο φῶς, ἐνῶ ἔξω ἦταν θεοσκότεινη νύχτα, καὶ οἱ βάρβαροι πολιορκητὲς φύγανε κατατρομαγμένοι.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

ΚΑΚΤΩΤΗΣ

Μὰς ἔλεγε κάποτε ὁ Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Φλωρίνης π. Αὐγουστίνος Καντιώτης.

« Ὑπάρχει πνεῦμα πλάνης στὸν κόσμο. Ζοῦμε δ' ἓνα τεράστιο παγκόσμιο ρεῦμα πλάνης, ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὰ μικρότερα καὶ φτάνει ἕως τὰ μεγαλύτερα. Θὰ πέσουν στὰ δίχτυα τοῦ ἀντίχριστου ὅχι ὅλοι, ἀλλὰ αὐτοὶ ποὺ δὲν ἔχουν καλὴ διάθεση. Αὐτοὶ ποὺ τεντώνουν τὰ ἄφτια τους πότε ἐδῶ καὶ πότε ἐκεῖ.

Θυμᾶμαι, ἦταν στὴν Ἀθήνα κάποιος σοβαρὸς ἀλλὰ ὄχι πνευματικὸς ἄνθρωπος, ποὺ εἶχε μίᾳ ὑπόθεση. Πῆγε σὲ δέκα πνευματικούς. Ὁ πρῶτος τοῦ ἄνοιξε τὸ Εὐαγγέλιο καὶ τοῦ εἶπε τὶ ἔπρεπε νὰ κάνει. Δὲν τοῦ ἄρεσε. Πῆγε σὲ ἄλλον καὶ ἐκεῖνος τοῦ εἶπε τὰ ἴδια. Πῆγε καὶ σὲ τρίτο, τέταρτο, πέμπτο, ἕκτο, ἑβδομο, ὄγδοο καὶ ἕνατο καὶ ὅλοι τοῦ εἶπαν τὰ ἴδια.

Πῆγε καὶ στὸ δέκατο ποὺ τοῦ εἶπε πὼς δὲν εἶναι τίποτε αὐτὸ ποὺ ἔκανε, ὁπότε τὸ εὐχαριστήθηκε καὶ εἶπε:

— “ Ἀ, ἐσὺ εἶσαι καλὸς πνευματικὸς, ἐσὺ μοῦ εἶπες τὴν ἀλήθεια!”

Εἶδατε; Μὲ τὸν τελευταῖο τὸ “ μασκαρά” συμφώνησε, ποὺ εἶχε τὸ πνεῦμα του, καὶ αὐτὸν ἄκουσε.

Καὶ τώρα κάτω στὴν Ἀθήνα αὐτοὶ οἱ πνευματικοὶ ἔχουν πέρασι. “ Ε, σοῦ λέει, δὲν εἶναι τίποτε αὐτά. ” Ὅλος ὁ κόσμος τὰ κάνει.

Εἶναι φρικτὴ ἡ κατάσταση. Πνεῦμα πλάνης ἐξαπλώνεται μὲ καταπληκτικὸ ρυθμὸ. Δὲν εἶναι τίποτε σοῦ λέει ἡ μοιχεία. Δὲν εἶναι τίποτε ἡ πορνεία. Δὲν εἶναι κακὰ πράγματα αὐτά. Τὶ κάθεσαι καὶ μοῦ λὲς ἐσύ;

Τὸ προφήτευσε αὐτὸ ἡ Ἁγία Γραφή. “ Ἐλεγε, ὅτι θὰ ἔρθει ἡμέρα, ποὺ οἱ ἄνθρωποι ἐνῶ θὰ πορνεύονται καὶ θὰ κάνουν τὰ αἵσχη, θὰ τὸ θεωροῦν κάτι ἀθῶο, σὰν νὰ πίνουν ἓνα ποτήρι νερό, ἓνα γλυκὸ πιτό.

Αὐτὸ εἶναι τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης, ποὺ θὰ ἔχει τεράστια διάδοση. Καὶ αὐτὰ μὲν θὰ συμβαίνουν στὸν κόσμος, ποὺ θὰ πέφτει στὰ δίχτυα, ποὺ ἀπλώνει ἡ ἁμαρτία».

Τὶ νὰ ποῦμε καὶ γιὰ τὸ σήμερα ποὺ ἡ πατρίδα μας ἔχει γίνῃ ἓνα ἀπέραντο πορνεῖο, μὲ τὸν πολιτικὸ γάμο, τοὺς νέους ἀνθρώπους σὲ σχέση, κάτι ποὺ ἐπεκτείνεται καὶ στοὺς παλαιότερους, καὶ τὶς διαστροφὲς μᾶθημα σεξουαλικῆς διαπαιδαγώγησης στὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα, στὶς τρυφερὲς καὶ ἀνυποψίαστες ἡλικίες!

Σῶσον Κύριε τὸν λαὸν Σου...

ΑΝΑΛΥΧΗ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΑΣ

Συνέχεια τοῦ προηγούμενου τεύχους

**Χαῖρε, δεκτὸν πρεσβείας
θυμίαμα.**

Ὁ λόγος πάντα γιὰ τὴν Παναγία μας, πού τόσο τιμᾶται στὴν πατρίδα μας καὶ πού τόσο τιμάει τὴν πατρίδα μας καὶ ἀκούει τὶς προσευχὲς μας, ἰδιαίτερα τὶς μανούλες πού προσεύχονται γιὰ τὰ παιδιὰ τους.

Ἡ σχέση μάνας πρὸς Μάνα εἶναι τόσο ἰσχυρὴ στὸν τόπο μας, πού κάποιοι νομίζουν πὼς θεοποιήσαμε τὴν Παναγία μας.

Ὅχι, ἡ Παναγία δὲν εἶναι Θεός, ἀλλὰ Μητέρα τοῦ Θεοῦ κατὰ σάρκα. Αὐτὸ τῆς δίνει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκδυσωπεῖ τὸν Υἱὸ της καὶ Θεὸ της, ἔτσι ὥστε νὰ γίνεται πάντα αὐτὸ πού κρίνει ἡ ἴδια πὼς πρέπει νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Υἱὸ της.

Τὸ βλέπουμε αὐτὸ στὸ γάμο στὴν Κανά, ὅπου λέει στὸ Χριστὸ “οἶνον οὐκ ἔχουσι”. Ὁ Χριστὸς τῆς ἀπαντᾷ “οὐπω ἤκει ἡ ὥρα μου”. Ἐκείνη ὅμως γνωρίζει ποιὸς εἶναι ὁ Υἱὸς της καὶ ποιὰ εἶναι ἡ σχέση της μαζί Του καὶ συνεχίζει. “Ὁ,τι ἂν λέγῃ ὑμῖν ποιήσατε”.

Ὁ Χριστὸς πληροφορεῖ τὴν Παναγία Μητέρα Του πὼς δὲν εἶχε ἔρθῃ ἡ ὥρα ἀκόμη, γιὰ νὰ ξεκινήσῃ τὸ ἔργο γιὰ τὸ

ὁποῖο εἶχε ἔρθῃ μὲ τὴ μορφὴ ἀνθρώπου στὴ γῆ.

Ἡ Παναγία ὅμως εἶχε ἤδη ἐκφράσει τὴ θέλησή της καὶ τὸ αἶτημά της νὰ βοηθήσῃ τοὺς ἀνθρώπους, πού ἔμειναν στὸ γαμήλιο τραπέζι τους ἀπὸ κρασί. Ἐπίσης ξέρεи πὼς ὁ Χριστὸς δὲν ὑπάρχει περίπτωσις νὰ τῆς ἀρνηθεῖ αὐτὸ πού τοῦ ζήτησε. Αὐτὸ ἄλλωστε σημαίνει τὸ ρῆμα ἐκδυσωπῶ, πὼς ἡ παράκλησις πού διατυπώνω δὲν ὑπάρχει περίπτωσις νὰ μὴ γίνῃ δεκτὴ.

Καὶ ἡ συνέχεια μας εἶναι ἤδη γνωστὴ, γιὰ τὸ πὼς ὁ Χριστὸς ἔκανε τὸ νερὸ κρασί καὶ μάλιστα ἄριστης ποιότητάς, πού ἀνάγκασε τὸ δοκιμαστή νὰ πεῖ πὼς οἱ ἔξυπνοὶ ἄνθρωποι πρῶτα σερβίρουν τὸ καλὸ κρασί, ἐνῶ τὸ δεύτερης ποιότητάς μετὰ πού θὰ ἔχουν μεθύσει οἱ καλεσμένοι καὶ δὲν θὰ μποροῦν νὰ τὸ κρίνουν πλέον. Βλέπετε ἡ πονηριὰ εἶναι διαχρονικὸ φαινόμενο!

Ἡ ἱστορία τοῦ ἐν Κανά γάμου μᾶς ἐπιβεβαιώνει γιὰ μίαν φορὰ ἀκόμη, πὼς οἱ προσευχὲς μας, πού ἀπευθύνουμε στὴν Παναγία μας, ἰδιαίτερα οἱ μάνες πρὸς τὴ

Μάνα τοῦ Χριστοῦ, κατ' ἀρχὰς φτάνουν στὰ ἄφτια της, ἀπὸ ὅπου κι ἂν ἀπευθύνονται καὶ ὅταν ἔχουν λογικὴ μὲ δάκρυα καὶ ἀναστεναγμούς, ἔχουν καὶ ἀπτὰ καὶ σίγουρα ἀποτελέσματα, πού ὑπερβαίνουν τοὺς φυσικοὺς νόμους, καθὼς ἐνεργοποιονται τότε οἱ πνευματικοὶ νόμοι. Μήπως ἀμφιβάλλει κανεὶς;

Χαῖρε, παντός τοῦ κόσμου ἐξίλασμα.

Εἶμαι ἰδιαίτερα ἐντυπωσιασμένος μ' αὐτὲς τὲς μικρὲς λεξοῦλες, πού τὲς λέμε ἀντωνυμίες! Ἐχουν μία τεράστια δύναμη μέσα τους, πού δὲν τὴν ὑποφιαζόμαστε συνήθως. Ἄς ποῦμε ἡ ἀόριστος ἀντωνυμία “πάς” στὴ γενικὴ τοῦ “παντός”. Μὲ τὴν φράση “παντός τοῦ κόσμου” βλέπουμε ὅλη τὴν ἱστορικὴ ἀνθρωπότητα ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι σήμερα καὶ ὡς τὸ τέλος τοῦ κόσμου, νὰ συμπεριλαμβάνονται σ' ἓνα μοναδικὸ σύνολο, πού εἶναι δέκτης τῆς προσφορᾶς τῆς Παναγίας μας, προσφορᾶς μοναδικῆς, προσφορᾶς τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, γιὰ τὴ σω-

τηρία ὅλων ὅσων γεννήθηκαν ποτὲ ἢ καὶ πού θὰ γεννηθοῦν στὸ μέλλον!

Τὸ ἴδιο μὲ ἐντυπωσιάζει καὶ ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία “ὅστις”. Μὲ τὴν φράση “ὅστις θέλει” βλέπουμε νὰ περιγράφεται ἡ πλήρης ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου, νὰ ἀποφασίζει ὑπεύθυνα γιὰ τὸν ἑαυτό του, τὸ αὐτεξούσιο τὸ λεγόμενο, πού τὸ σέβεται ὁ Παντοδύναμος Θεὸς καὶ θὰ λέγαμε πὼς “ἀδυνατεῖ” νὰ τὸ παραβιάσει καὶ πού εἶναι ὑπεύθυνο αὐτὸ τὸ αὐτεξούσιο γιὰ τὴ σωτηρία μας ἢ τὴν ἀπώλεια μας αἰωνίως.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο οἱ εὐθύνες μας καθίστανται τεράστιες σχετικὰ μὲ τὲς

ἀποφάσεις πού παίρνουμε γιὰ τὴ ζωὴ μας καὶ ἰδιαίτερα γιὰ τὴν ἐπιλογὴν μας Χριστὸς ἢ Μαμωνάς!

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος λέει σχετικὰ τὸ “πάντα μοὶ ἔξεστι”, ἐννοώντας πὼς ἔχει τὴν πλήρη ἐλευθερίαν νὰ κάνει εἴτε τὸ καλὸ εἴτε τὸ ὁποιοδήποτε κακὸ, γιὰ νὰ συμπληρώσει τὴν φράση του μὲ τὸ “ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει”, πού σημαίνει πὼς ἔχει κάνει τὴν ἐπιλογὴν του νὰ εἶναι μὲ τὸ Χριστό, γιὰτὶ αὐτὸ τοῦ ὑπαγορεύει τὸ συμφέρον του.

Φυσικὰ ἡ ἴδια ὑπαγόρευση ἰσχύει καὶ γιὰ μᾶς, ὅπου καλούμαστε μὲ πλήρη ἐλευθερίαν νὰ ἀποφασίσουμε μὲ ποιὸν θὰ πᾶμε, γιὰτὶ ἡ κάθε ἐπιλογὴν μας συνοδεύεται καὶ μὲ τὲς ἀντίστοιχες συνέπειες. Τὴν ἐπιλογὴν μας ζητάει ὁ Θεός. Ὁχι τὴν ἀναμαρτησίαν μας. Τὴν προαίρεσίν μας. Ἐτσι ὥστε ἡ ἀγιότητα καὶ ἡ τελειότητα νὰ παραμένουν στόχος. Γιὰ τὲς ἁμαρτίες μας ὑπάρχει τὸ μυστήριον τῆς Μετανοίας!

Χαῖρε, Θεοῦ πρὸς θνητούς αὐδοκία.

Ἔβλεπε ὁ Θεὸς τὴν κατάντια τοῦ κορυφαίου δημιουργήματός του, τὴν ἀκόλαστη ζωὴ καὶ τελετουργίες κατὰ τὴ διάρκεια τῆς λατρείας τῆς Ἀστάρτης καὶ τῶν ἄλλων θεῶν τῆς γονιμότητας τῶν εἰδωλολατρῶν, ἔβλεπε καὶ τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ Βάαλ, πού ἐπιδίδονταν σὲ ἀνθρωποθυσίες καὶ αὐτόματα λειτούργησαν οἱ πνευματικοὶ νόμοι γιὰ τὰ Σόδομα καὶ τὶς Γομόρες, πρὸς σωφρονισμό τῶν ὑπόλοιπων ἀνθρώπων, ἐνῶ οἱ Προφῆτες προανήγγειλαν τὶς συνέπειες ἀπὸ τὶς ἐκτροπές τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τοὺς νόμους Του.

Οἱ ἄνθρωποι πού εἶχαν μείνει πιστοὶ στοὺς νόμους τοῦ Θεοῦ ἦταν ἐλάχιστοι πλέον, γι' αὐτὸ ὁ φιλεύσπλαχνος Θεὸς ἀποφάσισε, σύμφωνα μὲ τὸ προαιώνιο σχέδιό Του, νὰ δώσει μία δεύτερη εὐκαιρία στὸν ἄνθρωπο τῆς παρακοῆς καὶ τῆς σαρκολατρείας, στέλνοντας τὸν Υἱὸ Του μὲ μορφὴ ἀνθρώπου, προκειμένου νὰ διδάξει ἐκ νέου τὸ Νόμο

Του καὶ νὰ τὸ συμπληρώσει καὶ μὲ τὸ Νόμο τῆς Ἀγάπης, προκειμένου νὰ δεῖ ψυχές ἀνθρώπων νὰ ἐπιστρέφουν στὸ χαμένο τους Παράδεισο.

Ἡ φύση τοῦ ἀνθρώπου ὑπόκειται καὶ ὑπηρετεῖται ἀπὸ φυσικοὺς νόμους, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ πνευματικοὺς νόμους. Οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι προσπάθησαν νὰ τοὺς ἐντοπίσουν αὐτοὺς τοὺς νόμους καὶ νὰ τοὺς κάνουν πράξη καὶ ζωή, διδάσκοντας καὶ τοὺς συνανθρώπους τους στὸ γνωστὸ τότε κόσμο, ἀφήνοντας καὶ γιὰ μᾶς ἐξαιρετικὰ συγγράμματα. Ἔτσι οἱ ἑλληνομαθεῖς τῆς ἐποχῆς τοῦ Χριστοῦ εἶχαν τὶς ἀπαραίτητες προϋποθέσεις γιὰ νὰ κατανοήσουν τὴ διδασκαλία Τοῦ Μεσσία καὶ νὰ ἀποδεχθοῦν τοὺς νέους κανόνες ζωῆς, πού τοὺς ἐξασφάλιζαν τὴν ὀρθή στάση ἀπέναντι στὸ Θεό, τὴ ζωὴ καὶ τοὺς συνανθρώπους τους.

Αὐτὸ μᾶς τὸ ἐπιβεβαιώνει καὶ ἡ Γραφή, πού μᾶς μεταφέρει τὴ φράση τοῦ Χριστοῦ, ὅταν τοῦ εἶπαν πὼς Τὸν ζητοῦν κάποιοι

Ἕλληνες, “ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου”.

Γιὰ νὰ σαρκωθεῖ ὁμῶς ὁ Θεός, ἔπρεπε νὰ βρεθεῖ τὸ κατάλληλο πρόσωπο, πού θὰ εἶχε τὶς προϋποθέσεις νὰ δώσει τὸ ἄσπιλο, ἀμόλυντο, ἄφθορο, ἄχραντο καὶ ἀγνὸ αἷμα του, σύμφωνα μὲ τοὺς φυσικοὺς καὶ πνευματικοὺς νόμους, πού προσδιορίζουν τὴ σχέση Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων. Κι αὐτὸ τὸ πρόσωπο εἶναι ἡ Παναγία μας!

Συνεχίζεται...

MP

ΘΥ

Ἡ
Παλιῶν
Τίσα

ΙC ΧC

